

Samlad bedömning - Efterlevnadsuppdraget

Observera att denna rapportering bygger på sporadiska observationer och inte systematisk datainsamling. Kommunerna lyfter att deras uppdrag är otydligt och att personalresurser och organisation inte alltid finns på plats för att inhämta underlag och göra en bedömning. Länets samtliga åtta kommuner samt Region Uppsala har rapporterat.

* FoHM:s råd = Folkhälsomyndighetens rekommendationer, riktlinjer och råd

Efterlevnad kommuner och andra rapporterande aktörer	<p>Fråga 1. Samlad bedömning</p>	<p>Överlag efterlever verksamheter och allmänheten FoHM:s råd*. Dock bedöms försiktighetsåtgärderna ha minskat bland allmänheten i alla åldersgrupper och efterlevnaden varierar beroende på väder. Att var och en tar eget ansvar för att minska smittspridningen pekas ut som en nyckelfaktor för att minska smittspridningen. Om allmänheten inte följer råden behöver ytterligare insatser göras för att minska trängseln. Kommuner, föreningar och näringsliv informerar om FoHM:s råd på webbplats, sociala kanaler och med fysiskt informationsmaterial.</p> <p>En kommun rapporterar att anhöriga har svårt att respektera besöksförbud och att brukare inom LSS har svårt att förstå innebörden i, och därmed följa, FoHM:s råd. Information och möjligheter till handtvätt/handsprit finns i många verksamheter.</p>
	<p>Fråga 2. Generella iakttagelser i samband med tillsynsbesök, observationer eller vid andra besök</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tillsyn på restauranger har gett bilden av att verksamheterna tagit till sig av föreskrifter. Dock finns risk för smittspridning om inte restriktionerna följs av allmänheten/besökare. Exempel finns på att det varit för tätt mellan borden, men att det ändå inte blivit trängsel p.g.a. få besökare. Kommuner får in iakttagelser om trängsel och har själva gjort iakttagelser om trängsel. Folk står trångt i köer, ungdomar umgås i grupp och 70+ rör sig ute i samhället. En kommun rapporterar att Röda korset fortsätter att erbjuda inköps hjälp till äldre men kan ändå se att allt fler äldre åker själva till affären och handlar nu än tidigare. Veckans ostadiga väder har lett till att det inte varit trängsel på badplatser, lekplatser eller i parker. En kommun rapporterar att många i riskgrupp 70+ besöker återvinningscentraler och där hålls inte avståndsrekommendationerna.
	<p>Fråga 3. Vidtagna åtgärder</p>	<ul style="list-style-type: none"> Flera kommuner har kommunala ordningsvakter eller avtal med bevakningsbolag för rondering av strategiska platser. Kommunerna bedriver tillsyn på restauranger. Kommuner anpassar sina verksamheter och aktiviteter för att minska antal besökare. Kommuner informerar allmänhet och verksamheter om FoHM:s råd. Både digital och analog information används. Åtgärder så att anhöriga kan besöka sina släktingar på äldreboenden på ett säkert sätt. Minst en kommun har anställt värdar för att finnas till hands och påminna om avstånd m m. På bland annat serveringsställen, parker och bad finns information om omtänksamt avstånd uppsatt, på serveringsställen finns handsprit vid kassor och entréer.
	<p>Fråga 4. Behov av åtgärder</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kommuner upplever otydlighet kring nya lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder Kommuner upplever att medvetenheten hos allmänheten ha minskat och efterfrågar ökad information från myndigheter om FoHM:s råd. Kommunerna efterfrågar information till olika målgrupper kring individansvaret och skyldigheten att följa FoHM:s råd.
Efterlevnad lokal & regional kollektivtrafik	<p>Fråga 1. Samlad bedömning</p>	<p>Beläggningsgraden inom kollektivtrafiken är lägre än vanligt, men trängsel förekommer på vissa linjer och turer. Väder och aktiviteter gör efterfrågan mindre förutsägbar och möjligheten att anpassa turer med kort varsel är liten p.g.a. förarbrist. Information om rekommendationer till resande finns men det är svårt för förarna att få resande att efterleva dem då påstigning sker via bakre dörrar. Om det egna ansvaret inte efterlevs, kan en sista utväg bli att ställa in turer.</p>
	<p>Fråga 2 och 3. Beläggningsgrad (aktuell och tidigare år)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Beläggningsgraden för vecka 28 är 6,3 % för stadsbussarna och 6 % för regionbussarna, jämfört med 8,6 % respektive 8 % för samma period tidigare år. Även om beläggningsgraden inte ser hög ut, får Region Uppsala dagligen rapporter från personer som arbetar inom samhällsviktig verksamhet som behöver kunna ta sig till sina arbeten, att de får trängas med personer som uppenbart är sommarlediga.
	<p>Fråga 4 och 5. Åtgärder (vidtagna & behov)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Information till resenärer hur man ska bete sig i kollektivtrafiken finns på samtliga fordon, på ul.se, Facebook och sponsrat i sociala medier. Eventuellt skulle en nationell kommunikationsinsats och budskap angående trängsel i kollektivtrafiken kunna nå ut bättre än den regionala. Trots kraftigt minskade biljettintäkter har Upplands Lokaltrafik (UL) ännu inte behövt reducera trafiken eller avstå från förstärkningsbussar av ekonomiska skäl. Region Uppsala skriver att ett alternativ till att minska trängseln i kollektivtrafiken kan vara att vidta fler åtgärder för att minska smittspridningen vid trängsel. T.ex. delar Region Skåne ut munskydd till sina resenärer, och flera andra länder har infört krav på munskydd i offentliga miljöer. Ett sådant krav skulle kunna sända en stark signal om individens ansvar. Kanske skulle munskydd tillsammans med plexiglasskydd ge ett fullgott skydd för busschaufförerna, så att bussarnas främre dörrar kan börja användas för påstigning och att UL därigenom skulle säkra sina intäkter. Resandet kommer troligen att öka i höst, även om restriktionerna ligger kvar.